

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління економічною безпекою»

Лектор курсу			Засанський Володимир Вячеславович , доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: v.zasanskyi@duikt.edu.ua сторінка курсу в Classroom – https://classroom.google.com/c/ODAyNDI4MTc1NDYz?cjc=ax5n7afu		
Галузь знань			D Бізнес, адміністрування та право		Освітній рівень		Другий (магістерський)		
Спеціальність			D3 Менеджмент		Семестр		1		
Освітньо-професійна програма			«Менеджмент організації та адміністрування»		Тип дисципліни		вибіркова		
					Вид контролю		залік		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Лабораторних занять	Самостійна підготовка
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять				
	5	150	18	18	18		-	96	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Інформаційно-комунікаційний менеджмент, Інформаційні системи і технології в управлінні та адмініструванні, Управління проектами.
--	--

Освітні компоненти для яких є базовою	Менеджмент організацій, Менеджмент сталого розвитку.
---------------------------------------	--

Мета курсу:	розвиток у здобувачів загальних і професійних компетентностей щодо змісту HR-менеджменту, вивченню проблеми з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації персоналу підприємства, проблем HR-менеджменту як цілісною системою цілеспрямованого впливу на кадровий склад організації для забезпечення ефективної діяльності колективу і задоволення результатами праці.
--------------------	---

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)
ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми. СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТА САМОРОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ			
<p>Тема 1. Тема 1. Сутність менеджменту економічної безпеки Знати: Генезис економічної безпеки. Зміст економічної безпеки. Характерні особливості економічної безпеки.. Вміти: аналізувати роль Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, СК6, СК8 Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН13. Рекомендовані джерела: 1, 5, 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 1	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 1		Практичне завдання: Аналіз ролі персоналу в розвитку організації.
	Семінарське заняття 1		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 2. Поняття та основні категорії економічної безпеки. Знати: Предмет державної діяльності в галузі економічної безпеки. Елементи економічної безпеки держави. Основні складові економічної безпеки держави.. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8 Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН13. Рекомендовані джерела: 1, 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 2	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 2		Розробка кейсів системи оцінювання персоналу.
	Семінарське заняття 2		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки Знати: Загрози економічній безпеці та її індикатори. Теоретична сутність загроз. Загрози економічній безпеці держави. Індикатори економічної безпеки. Вміти: Вміти виявляти загрози економічній безпеці та її індикатори . Формування компетенцій: ЗК3, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8 Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11 Рекомендовані джерела: 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10.</p>	Лекція 3	5	Лекція з використанням кейс-методу
	Практичне заняття 3		Планування професійного розвитку персоналу, кейси ефективного використання робочого часу.
	Семінарське заняття 3		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 4. Система економічної безпеки підприємства. Концепція безпеки Знати: Кількісна оцінка економічної безпеки держави. Методи визначення інтегральної оцінки рівня економічної безпеки держави. Моделювання залежностей між показниками-індикаторами економічної безпеки України. Національні економічні інтереси та економічна безпека. Вміти Проводити оцінку рівня фінансової безпеки держави Формування компетенцій: ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8. Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11, ПРН13. Рекомендовані джерела: 2, 4, 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 4	5	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 4		Розрахунок чисельності персоналу та формування кадрового плану.
	Семінарське заняття 4		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 5. Ділова (корпоративна) розвідка Знати: Організацію економічної розвідки. Вміти: розробляти програму запобігання економічному шпигунству.</p>	Лекція 5	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне		Розробка плану навчання персоналу та формування програм

<p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8. Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11, ПРН13. Рекомендовані джерела: 1, 6, 7, 8, 9.</p>	заняття 5		підвищення кваліфікації.
	Семінарське заняття 5		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 6. Тіньова економіка, та діяльність. Знати: Незаконна (кримінальна) економіка .Нелегальна (підпільна) економіка . Неформальна економіка Вміти: виявляти. Незаконну (кримінальну) економіку .Нелегальну (підпільна) економіку . Неформальну економіку Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8. Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11. Рекомендовані джерела: 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 6	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 6		Аналіз ефективності команди, розподіл ролей у команді та розробка заходів командоутворення.
	Семінарське заняття 6		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 7. Особливості діяльності служби безпеки. Знати: Сучасні моделі особливості діяльності служби безпеки. Вміти: Аналізувати принципи системи економічної безпеки. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8 Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11 Рекомендовані джерела: 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 7	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 7		Аналіз стилів лідерства та оцінювання лідерських якостей. Формування моделі лідера.
	Семінарське заняття 7		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 8. Управління діяльністю служби безпеки. Знати: Загальні положення і класифікація заходів захисту. Вміти: Здійснювати комплексну систему заходів захисту підприємництва. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8. Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11. Рекомендовані джерела: 2, 4, 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 8	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 8		Аналіз конфліктної ситуації. Вибір стратегії вирішення конфлікту. Розробка плану управління конфліктом.
	Семінарське заняття 8		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 9. Зарубіжний досвід формування підрозділів економічної безпеки. Знати: Корпоративна система служб економічної безпеки, США; Німеччини; Грузії; Китаю; Ізраїлю; Туреччини; Японії; Франції; Ірландії; Англії; Вміти: застосовувати корпоративну систему служб економічної безпеки. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, СК6, СК8. Результати навчання: ПРН7, ПРН10, ПРН11, ПРН13. Рекомендовані джерела: 1, 4, 6, 7, 8, 9.</p>	Лекція 9	5	Лекція-візуалізація.
	Практичне заняття 9		Аналіз та розробка комунікацій в організації. Вибір каналів комунікації
	Семінарське заняття 9		Обговорення доповідей та презентацій здобувачів за тематикою.
<p>Тема 1. Значення безпеки для розвитку організації. Тема 2. Категорії економічної безпеки. Тема 3. Загрози економічній безпеці та її індикатори. Тема 4. : Кількісна оцінка економічної безпеки держави. Тема 5. Організацію економічної розвідки. Тема 6. Незаконна (кримінальна) економіка .Нелегальна (підпільна) економіка . Неформальна економіка.</p>	Самостійна робота	15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст економічної безпеки. 2. Основні принципи тактикерії забезпечення економічної безпеки. 3. Види економічної безпеки. 4. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки. 5. Предмет державної діяльності в галузі економічної безпеки. 6. Елементи економічної безпеки держави.

Тема 7. Сучасні моделі особливості діяльності служби безпеки Тема 8. Загальні положення і класифікація заходів захисту. Тема 9. Корпоративна система служб економічної безпеки, США.			7. Основні складові економічної безпеки держави. 8. Загрози економічній безпеці та її індикатори. 9. Загрози економічній безпеці держави. 10. Кількісна оцінка економічної безпеки держави. 11. Національні економічні інтереси та економічна безпека.
--	--	--	--

Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи

Тема 2. Значення безпеки для розвитку організації	Освітній курс	до 5	Майстерність турботи: сучасні практики для HR, кар'єрних консультантів і працівників служби зайнятості https://prometheus.org.ua/prometheus-free/pro-care
Тема 4. Кількісна оцінка економічної безпеки держави	Освітній курс	до 5	Leadership in Action and Planning https://www.coursera.org/learn/leadership-in-action-and-planning
Тема 6. Незаконна (кримінальна) економіка .Нелегальна (підпільна) економіка . Неформальна економіка	Освітній курс	до 5	Лідерство в командах: побудова ефективної командної культури https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership-team-culture/
Тема 7. Сучасні моделі особливості діяльності служби безпеки	Освітній курс	до 5	Лідерство у команді: Становлення лідера https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт Microsoft Visio, Microsoft PowerPoint, Canva, MindMeister – аналітика та візуалізація даних; GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки, Business Model Canvas (Canvanizer, Strategyzer) – для розробки бізнес-моделей, LivePlan / BizPlanner – для складання бізнес-планів і фінансового прогнозування. Microsoft Excel, Microsoft Word, Microsoft Outlook – документообіг; Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Засанський В.В. Економічна безпека держави (теоретико-економічний аналіз) [Електронний ресурс]: В.В.Засанський— К.: Академія управління МВС, 2009 —1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор.; 12 см. — систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. Назва з титул.екрану.
2. Засанський В.В. Економічна безпека держави у трансформаційний період [Електронний ресурс]: В.В.Засанський, М.В. Джига — К.: Академія управління МВС, 2010 —1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор.; 12 см. — систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. Назва з титул.екрану.
3. Засанський В.В. Детінізація економіки в перехідних суспільствах: управлінський аспект: монографія. Львів: Політекс, 1998.-309с.
4. Засанський В.В. Злочини у сфері роздержавлення та приватизації [Електронний ресурс]: В.В.Засанський— К.: Академія управління МВС, 2009 —1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор.; 12 см. — систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. Назва з титул.екрану.
5. Засанський В.В Ринкова економіка: категорії, терміни, поняття Навчальний посібник.- Львів. Аструдруксервіс, 2003.- 90 с.
6. Засанський В.В Новітня демодернізаційна форма тінізації влади [Електронний ресурс] / В. В. Засанський, В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні. - 2019. - № 12. - С. 7-17.
7. Автономна» тіньова влада як засіб тіньового псевдореформування / В. Засанський В.В . Предборський В.А // Формування ринкових відносин в Україні. - 2020. - № 6. - С. 7-16.
8. Засанський В.В Забезпечення економічної безпеки європейських держав в умовах зростання соціально-економічних загроз // Вісник черкаського університету //Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - 2018. - № 2(С). - С. 25-30.
9. Засанський В.В Боротьба із транснаціональною тіньовою економікою основа забезпечення безпеки Європейських держав /В.В.Засанський, В.І.Шаргут, Р.М.Брицький // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - 2018. - № 1 (С). - С. 53-56.

10. Засанський В.В Тіньова діяльність загроза для економічної безпеки підприємництва/ В. В. Засанський, О.І.Тимошенко // Економіка і управління. - 2022. - № 2. - С. 5-18.
11. Засанський В.В Використання фінансової злочинності військовими терористичними організаціями/ В. В. Засанський, О.М.Калюк // Економіка і управління. - 2023. - № 2. - С. 5-18.
12. Засанський В.В Проблеми менеджменту забезпечення економічної безпеки при введенні інновацій в телекомунікаційних підприємствах. / В. В. Засанський, В.В, Сорока А.М. // Економіка і управління 2024. - № 3. - С. 113-120
13. Засанський В.В. Процеси роздержавлення та приватизації в Україні та їх вплив на формування основ економічної безпеки Економіка і управління 2024. - № 4. - С. 96-103
14. Засанський В.В "Сутнісні ознаки поняття системи безпеки підприємства". / В. В. Засанський, В.В, Ремез О.М. // Інвестиції практика та досвід 2025. - № 2. - С. 89-98
15. Засанський В.В " Інновації в системі управління економічною безпекою телекомунікаційних підприємств". / В. В. Засанський, В.В, Шавловський П. В.. /Розвиток мистецтв 2025. - № 1. - С. 28-35
16. Засанський В.В " Інноваційні підходи до управління фінансовими ризиками у сучасних підприємствах". / В. В. Засанський, В.В, Парій Л.В. // «Економіка. Менеджмент. Бізнес» № 1(48), 2025 - С. 70-78
17. Засанський В. В., Сорока А. М., Значення підвищення майстерності у вищій школі для забезпечення безпеки держави. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. 2025. № 1–2. DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.09
18. Корупція як основа розповсюдження тіньової діяльності/ О.В. Куриліна, //Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ.-2018.- №2-С.54-61.
19. Засанська О.В. Економічна безпека – основа національної безпеки України / О.В. Засанська // Стратегія розвитку України. – 2006. – №5 – С. 112-114.
20. Засанська О.В. Міжнародний досвід боротьби з економічною злочинністю в умовах глобалізації / О.В. Засанська // Інформаційна глобалізація міжнародних відносин. – 2007. – №1. – С.35-40.
21. Засанська О.В. Теоретичні основи боротьби з тіньовою економікою / О.В. Засанська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №5 (95). – С. 69-76.
22. Засанська О.В. Організаційні основи боротьби із легалізацією тіньових капіталів / О.В. Засанська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №7 (95). – С.28-34.
23. Засанська О.В. Організаційні управлінські засади боротьби із легалізацією тіньових капіталів у країнах членах FATF / О.В. Засанська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №11 (95). – С.3-11.
24. Економіка України : стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М.Гейця. – К.: Фенікс, 2003.
25. Куриліна О.В. Новітні фінансові технології як інструменти протидії та запобігання відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму і фінансування розповсюдження зброї масового знищення / О.В. Куриліна, О. В. Геник, І. З. Крет, Т. Б. Процюк // Право та науки. – 2018. – №1 – С. 34-38.
26. Куриліна О.В. Резерви підвищення якості трудового потенціалу промислового підприємства/ О.В. Куриліна, Л. Й. Ситар, Ю. Я. Візник // Право та науки. – 2018. – №2 – С. 21-26.
27. Куриліна О.В. Теоретичні основи забезпечення економічної безпеки у змішаній економіці / О.В. Куриліна //Забезпечення цивільної безпеки в Україні: сучасний стан та перспективи – 2018 С. 308-313 – Черкаси– 2018– 418 с
28. Куриліна О.В. Сучасні аспекти рейдерства в Україні / О.В. Куриліна // Проблеми системного підходу в економіці. – 2018. – №6 – С. 28-38.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач має право замінити практичне завдання / самостійну роботу проходженням онлайн-курсу з відповідної теми. Здобувач може обрати один курс зі списку рекомендованих або узгодити інший з викладачем.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Практичні роботи:</i>	До 2 балів за заняття:
	• вчасність виконання	0 – 0,5 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 0,5 балів
	• зміст, відповідність темі, правильність виконання	0 – 1 балів
	<i>Робота на семінарських заняттях:</i>	До 1 бала за заняття:
	• участь в обговоренні	0 – 0,5 балів
	• підготовка презентації	0 – 0,5 балів
	<i>Самостійна робота (індивідуальне завдання):</i>	До 9 балів:
	• вчасність виконання	0 – 1 балів
	• відповідність темі	0 – 1 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 1 балів
	• робота з актуальними джерелами	0 – 1 балів
	• творчий підхід та креативність	0 – 1 балів
	• зміст роботи	0 – 3 балів
	Модульний контроль:	До 5 балів:
	- здобувач має обмежене знання матеріалу, часто не може відповісти на питання або навести приклади	1 бал
- здобувач має базові знання матеріалу, але не може продемонструвати поглиблене розуміння теми	2 бали	
- здобувач знає матеріал, відповідає на більшість запитань, але іноді потребує додаткових роз'яснень	3 бали	
- здобувач має хороше розуміння теми, дає логічні та обґрунтовані відповіді на більшість питань	4 бали	
- здобувач демонструє глибоке розуміння матеріалу, аналізує ситуації з різних точок зору, наводить релевантні приклади та аргументи	5 балів	
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за тематикою дисципліни	до 10 балів
	Проходження онлайн-курсу за тематикою дисципліни на відкритих освітніх платформах (Coursera, EdX, Prometheus, Udemy тощо) з подальшим підтвердженням сертифікатом	до 5 балів
При сумі балів за поточне оцінювання 0-20 балів здобувач не допускається до іспиту		

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ІСПИТ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в усній формі	0 – 40 балів
бали	Критерії оцінювання	
35-40	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
28-34	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
20-27	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними.	
13-19	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. .	
7-12	Здобувач має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	
1-6	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	
0	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	
Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточне оцінювання (0-60 балів) та оцінки на іспиті (0-40 балів)		
Бали	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно (A)
82-89	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре (B)
75-81	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)
67-74	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-66	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)

1-34	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням (F)
------	---	---

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувач отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у Силабусі.